

Müjdeler ve Tebrikler; İnsanlık İçin Yeniden Asr-1 Saadet Hedefi

Good Tidings And Congrets; The
Destination To Resume The Age Of
Bliss For Humanity

Sebahattin ASLAN

Özet

İnsanlığın yeniden bir saadet asrı yaşayabileceği yönündeki tasavvurlar tartışılan hususlar arasındadır. “Yeniden Asr-1 saadet dönemini yaşamak ve yaşatmak mümkün mü?” sorusunun cevabını Asr-1 Saadet toplumuna zemin oluşturan Hz. Peygamberin Medine’deki ilk icraatlarına ve bu dönemin temel değerlerine bakmakla mümkündür. Bu çalışmada bu soruların cevabıyla birlikte asrımızda Müslümanları geri bırakan hastalıklar ve çareleri Risale-i Nur eserleri ışığında aranacaktır.

Anahtar Kelimeler: Asr-1 Saadet, Avrupa, Ahlak, Dünya İslamilik Endeksi, Medine Sözleşmesi

Giriş

Asr-1 saadet toplumuna zemin oluşturan Hz. Peygamberin Medine'deki ilk icraatları nelerdir? Yeniden Asr-1 saadet dönemini yaşamak ve yaşatmak mümkün mü? Asrımızda Müslümanları geri bırakan hastalıkları ve çarelerini Üstad, Hutbe-i Şamiye'de geniş bir şekilde açıklamıştır. Bu rehber eşliğinde bu sorulara cevap arayacağız.

Öncelikle söyleyelim ki Dünya İslamilik Endeksi perspektifinden yola çıkarak bakıldığında Bediüzzaman Hazretlerinin “birinci Avrupa” hakkındaki müjdeli haberlerinin gerçekleşmekte olduğu görülmektedir.

Bazı Münevverlerin ve Bediüzzaman'ın Gözünden Avrupa

İslam düşünce tarihinde iz bırakan bazı münevverlerin Avrupa hakkındaki düşünceleri şöyledir:

Ziya Paşa, “Diyar-ı küfrü gezdim beldeler kâşâneler gördüm/ Dolaştım mülk-i İslâm'ı bütün viraneler gördüm.”

Muhammed Abduh, “Batı'ya gittim, İslâm'ı gördüm ama Müslüman yoktu; Doğu'ya döndüm, Müslümanları gördüm ama İslam yoktu.”

Mehmet Akif'in Avrupa seyahatinden dönüşünde, “Avrupa nasıldı?” sorusuna verdiği cevap, “Dinleri işimiz gibi, işleri dinimiz gibi.” şeklinde olmuştur.

Şeyh Bahid Efendi'nin, Osmanlı ve Avrupa hakkındaki görüşünün ne olduğu sorusuna Bediüzzaman'ın verdiği cevap, “Osmanlı hükümeti Avrupa ile hâmilelerdir; Avrupa gibi bir hükümeti doğuracak. Avrupa da İslâmiyet'e hâmilelerdir; o da bir İslâm devleti doğuracak.” olmuştur.

Yine Bediüzzaman Hutbe-i Şamiye isimli eserinde, “Eğer biz ahlâk-ı İslâmiyenin ve hakaik-i imaniyenin kemalâtını ef'âlimizle izhar etsek, sair dinlerin tâbileri elbette cemaatlerle İslâmiyete girecekler. Belki, küre-i arzın bazı kıt'aları ve devletleri de İslâmiyete dehalet edecekler.” demiştir.

“Yanlış anlaşılmasın, Avrupa ikidir:

Birisi, İsevîlik din-i hakikîsinden aldığı feyizle hayat-ı içtimâiye-i beşeriyeye nâfi san'atları ve adalet ve hakkaniyete hizmet eden fûnunları takip eden birinci Avrupa...

[Diğeri,] felsefe-i tabiiyenin zulmetiyle, medeniyetin seyyiâtını mehâsin zannederek, beşeri sefâhete ve dalâlete sevk eden bozulmuş ikinci Avrupa... (Lem'alar, 17. Lem'a, Beşinci Nota) diyerek de Avrupa'yı bir değerlendirme zemini hazırlamıştır. Buna göre, birinci Avrupa hayrı, vicdanı ve Hazret-i İsa'nın din-i hakikîsini temsil etmekte, ikinci Avrupa şerri, nefs-i emmareyi, şeytaneti temsil etmektedir.

Dünya İslamilik Endeksi

ABD'deki George Washington Üniversitesi'nde akademisyen Şehera-zade Rahman ve Hüseyin Askari, ilk olarak 2010 yılında “İslam Ülkeleri Ne Kadar İslami?” başlıklı bir araştırma yayımladılar.

“Eğer biz ahlâk-ı İslâmiyenin ve hakaik-i imaniyenin kemalâtını ef'âlimizle izhar etsek, sair dinlerin tâbileri elbette cemaatlerle İslâmiyete girecekler. Belki, küre-i arzın bazı kıt'aları ve devletleri de İslâmiyete dehalet edecekler.”

Temelde sistemler sıralanırken; insan haklarına saygı, sosyal ve ekonomik adalet, çalışma koşulları, fırsat eşitliği, rüşvetin toplumdaki varlığı, israf ve stokçuluğun varlığı, iş ahlakı, iyi çalışan piyasalar, siyasal otoritenin yasallığı gibi her toplumda geçerli olan değerler dikkate alınmış.

Bu çalışmada uzmanlar, dinin sosyolojik önemini ve insanların ekonomik davranışlarına olan etkilerini değerlendirmişler. Aslında amaçları, dünya ülkelerinin ne ölçüde Müslümanca bir hayat içinde olduklarını bir endeksle belirlemek. Burada ülkenin Müslüman olması ya da olmaması dikkate alınmamış. Basit görünen bu değerlendirmeye 208 ülkeyi dahil edilmiş.

Temelde sistemler sıralanırken; insan haklarına saygı, sosyal ve ekonomik adalet, çalışma koşulları, fırsat eşitliği, rüşvetin toplumdaki varlığı, israf ve stokçuluğun varlığı, iş ahlakı, iyi çalışan piyasalar, siyasal otoritenin yasallığı gibi her toplumda geçerli olan değerler dikkate alınmış.

Çalışmada ülkeler ekonomi, hukuk ve yönetim, siyasal haklar ve insan hakları ile uluslararası ilişkiler bakımından İslami kriterlerle ne kadar uyumluluk gösteriyor, ne kadar “İslami” yaşıyor sorularının yanıtı aranıyor.

Endeks dört ana gövdenin birleşmesinden oluşuyor:

1. Ekonomik İslamilik Endeksi, (EI)
2. Yasal ve Yönetmelik İslamilik Endeksi, (LGI)
3. İnsani ve Politik Haklar İslamilik Endeksi, (HPI)
4. Uluslararası İlişkiler İslamiyet Endeksi, (IRI).

Dördünün birleşmesinden İslamilik Endeksi (IE) = EI + LGI + HPI + IRI oluşuyor.

Listenin birincisi; İrlanda, ikincisi; Danimarka, dördüncüsü; İngiltere. Bu araştırmaya göre ilk 40'ta hiçbir Müslüman ülke yer almamaktadır. Türkiye ise 71. sırada kendine yer bulmaktadır.

Yine George Washington Üniversitesinin 2018'de yaptığı, İslamilik Endeksi'nde 153 ülkenin yer aldığı listesinin başında Yeni Zelanda gelmektedir. Yani endekse göre en İslami ülke Yeni Zelanda sonucu ortaya çıkmaktadır.

Yeni Zelanda'yı İsveç 2, Hollanda 3, İzlanda 4, İsviçre 5, İrlanda 6, Danimarka 7, Kanada 8, Avustralya 9, Norveç de 10. sırada izliyor.

Yeni Zelanda'da 15 Mart 2019'da iki camiye düzenlenen saldırılarda 51 kişi hayatını kaybetmişti. Saldırılarından sonra özellikle Başbakan Jacinda Ardern'in söylemi, açıklamaları, başörtüsü takarak Müslüman toplumla dayanışma göstermesi takdir toplamıştı.

2018 İslamilik Endeksi'nde en üst sırada yer bulabilen Müslüman ülke 45. sıra ile Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) oldu. BAE'nin ardından Arnavutluk 46, Malezya 47, Katar da 48. sırada yer bulan Müslüman ülkeler oldu. 60. sırada bulunan Bosna Hersek'in ardından listede yer alan diğer Müslüman ülkeler sırasıyla Umman, Endonezya, Kuveyt, Bahreyn ve Ürdün. 153 ülkenin sıralandığı listenin son iki sırasında da Müslüman ülkeler Sudan ve Yemen bulunuyor.

Türkiye ise 2018 yılında genel endekste 95. sırada yer aldı.

Yukarıda değindığımız gibi İslamilik Endeksi 4 farklı endeksin bileşiminden oluşuyor. Bunlar; ekonomi, hukuk ve yönetim, insan hakları ve siyasi haklar ile uluslararası ilişkiler.

Türkiye'nin İslamilikte en güçlü olduğu alan ekonomi. Ekonomi endeksinde 70. sıradayken, en zayıf olduğu uluslararası ilişkilerde 153 ülke arasında 148 sırada. İnsan hakları ve siyasi haklar sıralamasında da Türkiye listede 100. sırada bulunuyor.

Dünya Yolsuzluk Algı Endeksi

Yolsuzlukla mücadelede dünyanın önde gelen sivil toplum kuruluşlarından olan ve 118 ülkede faaliyet gösteren Uluslararası Şeffaflık Örgütü (Transparency International), 1995'ten bu yana her yıl yayınladığı Yolsuzluk Algı Endeksi'nin 2017 sonuçlarını kamuoyuyla paylaştı.

YOLSUZLUK LİSTESİ	
EN İYİ ÜLKELER	EN KÖTÜ ÜLKELER
1. Yeni Zelanda	1. Somali
2. Danimarka	2. Güney Sudan
3. Finlandiya	3. Suriye
4. Norveç	4. Afganistan
5. İsviçre	5. Yemen
6. Singapur	6. Sudan
7. İsveç	7. Libya
8. Kanada	8. Gine-Bissau
9. Lüksemburg	9. Ekvator Ginesi
10. Hollanda	10. Kuzey Kore
11. İngiltere	11. Venezuela
12. Almanya	12. Irak
13. Avustralya	13. Türkmenistan
14. Hong Kong	14. Angola
15. İzlanda	15. Eritre
16. Avusturya	16. Çad
17. Belçika	17. Tacikistan
18. Amerika	18. Kongo Cum.
19. İrlanda	19. Kongo
20. Japonya	20. Kamboçya

Türkiye'nin Yolsuzluk Algı Endeksi puanı ve sıralamadaki yeri 2013 yılından beri hızlı bir biçimde gerilemeye devam ediyor. 2017 yılı Endeks sonuçlarına göre, bir puanlık düşüşle 40 puan alan Türkiye, 6 basamak daha gerileyerek 180 ülke arasında 81. sırada yer aldı. Böylece, endekste dört yıl üst üste gerileyen Türkiye, son 5 sene içerisinde 10 puanlık bir düşüşle 28 sıra kaybetti.

Avrupa Birliği ülkeleri ile karşılaştırıldığında Türkiye, 28 üye ülke arasında sonuncu sıraya yerleşti.

Türkiye, G20 ülkeleri arasında 13. sırada bulunurken, 35 OECD üyesi devlet arasında ise sondan ikinci sırada yer aldı.

Yolsuzluk Algı Endeksi'nde ilk üç sırada Yeni Zelanda (89), Danimarka (88) ve Finlandiya (85) bulunuyor. Endeksin son sıralarında Suriye

Türkiye'nin İslamilikte en güçlü olduğu alan ekonomi. Ekonomi endeksinde 70. sıradayken, en zayıf olduğu uluslararası ilişkilerde 153 ülke arasında 148 sırada. İnsan hakları ve siyasi haklar sıralamasında da Türkiye listede 100. sırada bulunuyor.

(14), Güney Sudan (12) ve Somali (9) yer aldı. 2012-2017 yılları arasında Endeks’te en çok puan kaybeden beş ülke; Saint Lucia (-16), Bahreyn (-15), Suriye (-12) Türkiye (-10) ve Gine (-8) oldu.

Dünya İslamilik Endeksi ve Dünya Yolsuzluk Algı Endeksinin Değerlendirmesi

“Dünya İslamiyet Endeksinde ve Dünya Yolsuzluk Algı Endeksinde Müslüman ülkelerin ve Türkiye’nin hep sonlarda olmasının sebepleri neler olabilir?” sorusunun cevabının bir kısmını yine bu araştırma kriterlerinde bulabiliriz.

Bunlar; insan haklarına saygı, sosyal ve ekonomik adalet, çalışma koşulları, fırsat eşitliği, rüşvetin toplumdaki varlığı, israf ve stokçuluğun varlığı, iş ahlakı, iyi çalışan piyasalar, siyasal otoritenin yasallığı gibi her toplumda geçerli olan değerlerin Müslüman ülkelerde ve Türkiye’deki eksikliği, diyebiliriz.

Yani Müslüman ülkeler ve Türkiye’nin;

- a) Ekonomi,
- b) Hukuk ve yönetim,
- c) Siyasi haklar ve insan hakları,
- d) Uluslararası ilişkiler bakımından İslami kriterlere ne kadar uyumlu (uyumsuz) olduğunun göstergesidir.

Bu iki endeksi diğer bir bakış açısıyla değerlendirecek olursak; Yeni Zelanda, İsveç, Norveç, Finlandiya, Hollanda, Danimarka, İngiltere gibi gayr-ı müslim ülkelerin en iyi konumda bulunmaları Said Nursi’nin 70-80 yıl öncesinden verdiği müjdeli haberlerin bir yönden gerçekleşmekte olduğunu göstermektedir.

Bediüzzaman Gençlik Rehberi isimli eserinde şöyle diyor:

“...elbette nev’-i beşer bütün bütün aklını kaybetmezse, maddî veya manevî bir kıyamet başlarına kopmazsa; İsveç, Norveç, Finlandiya ve İngiltere’nin Kur’an’ı kabul etmeğe çalışan meşhur hatibleri ve Amerika’nın din-i hakkı arayan ehemmiyetli cem’iyeti gibi rûy-i zeminin geniş kıt’aları ve büyük hükümetleri Kur’an-ı Mu’ciz-ül Beyan’ı arayacaklar ve hakikatlerini anladıktan sonra bütün ruh u canlarıyla sarılacaklar.”

Ayrıca Emirdağ Lahikasında da şu mektubu paylaşmaktadır:

“Aziz, sıddık kardeşlerim; Şimalin İsveç, Norveç, Finlandiya, Kur’an’ı mekteplerinde en büyük halâskâr bir kitap olarak kabul ettikleri gibi, şimdi erkân-ı İslâmiyenin birincisi olan Ramazan sıyamını tutmak niyetiyle Câmîü’l-Ezhere ‘Şimalin pek uzun günlerinde bir çare-i tahfifi ve tehiri yok mu?’ diye sormuşlar. Demek Avrupa’nın yalnız o küçük hükümetleri değil, belki siyaset mânâsı verilmemek için kendini izhar etmeyen, eskide büyük ve dünyanın yüksek mevkiini tutmakla beraber, gayet dehşetli bir tarzda dünyanın fena ve fâniliğini dehşetli tokatla o yüksek mertebelerin

hiçe indiğini görmeye hakikî teselli, yalnız ve ancak hakaik-i Kur'âniyede bulunmasıyla, o küçüklerle mânen beraber tahmin edilebilir.”

“Evet, dünyanın mahiyeti anlaşıldıktan sonra, elbette hayat-ı ebediyeden başka beşeriyetin o inkisar-ı hayal yarasını tedavi edecek Kur'ân'dan başka yoktur.”

Üstad Hazretleri Hutbe-i Şamiye'de Amerika ve Avrupa'nın zeka tarlaları olarak nitelendirdiği Mister Carlyle ve Prens Bismark'ın İslamiyet, Kur'an-ı Kerim ve Hz. Muhammed (asm) hakkındaki senakarane sözlerini paylaşarak Amerika ve Avrupa'nın günün birinde bir İslamî devlet doğuracağı müjdesini veriyor.

ABD'de 11 Eylül 2001'de gerçekleştirilen terör saldırıları sonrasında bütün dünyada bir İslamofobi algısı oluştu veya oluşturuldu. Fakat aynı dönemde pek çok kimsenin de İslamiyet'i merak edip araştırması sonucu Müslüman olduğu yazılı ve görsel medyada yer almıştı.

Asr-ı Saadet'e Bakış

“İnsanlık tarihinin en büyük inkılabı Asr-ı Saadet'te gerçekleşmiştir” denilse mübalağa edilmiş olmaz. İslamiyet, adetlerine sıkı sıkıya bağlı mutaassıp kavimlerin çok kısa bir sürede kafalarını, kalplerini ve gönüllerini öyle bir değiştirmiştir ki binlerle âli duygularla mücehhez kılarak, o bedevî insanları medenî milletlere üstad eylemiştir. Hz. Peygamber (asm) bu inkılabı insanların akıllarına, kalplerine ve gönüllerine hitap ederek gerçekleştirmiştir.

Saadet asrını oluşturan süreç tabii ki ilk vahiyle başlamıştır; ama esas hicretten sonra şekillenip kemaline ulaşmıştır denilebilir.

Hz. Peygamber (asm)'in Medine'ye hicret ettiğinde yaptığı bazı icraatlar:

1. Muhacir ve Ensar arasında kardeşlik ilan etti.
2. Mescid-i Nebeviyi inşa ettirdi.
3. Suffeyi yaptırdı.
4. Medine Sözleşmesini yaptı.
5. Medine pazarını kurdurdu.

Böylece Medine Toplumunu (Asr-ı saadet) oluşturdu. Bunları kısaca inceleyelim:

1. Kardeşliği ihdas etme

Medine'de Evs ve Hazrec kabilelerinin yanı sıra Beni Kaynuka, Beni Nadir ve Beni Kurayza adlı üç Yahudi kabilesi vardı. Evs ve Hazrec kabileleri sürekli bir çatışma içindeydi ve Yahudilerin bir kısmı Evs'i, bir kısmı da Hazrec'i desteklemekteydi. Hz. Peygamber “muahat” denilen düzenlemeyle muhacirler ile Evs ve Hazreci ensarı kardeş ilan ederek birlik ve dayanışmayı sağladı. Bu durum yıllardır devam eden Evs ve Hazrec arasındaki

*“İnsanlık tarihinin en büyük inkılabı Asr-ı Saadet'te gerçekleşmiştir” denilse mübalağa edilmiş olmaz.
“İnsanlık tarihinin en büyük inkılabı Asr-ı Saadet'te gerçekleşmiştir” denilse mübalağa edilmiş olmaz.*

Medine Sözleşmesi'yle vatandaşlara sosyal ve siyasal bir kimlik verilmiş, o çağda benzeri görülmeyen bir vatandaşlık hakkı sunulmuştur.

çatışmayı da ortadan kaldırdı. Daha sonra “Muhakkak bütün mü'minler kardeşdir.” ayetiyle bütün inananlar kardeş kabul edildi.

2. Mescid-i Nebevi

Mescid- Nebevi hem namazların kılındığı bir ibadethane hem de toplantıların yapıldığı, şehir ve ülke dışından gelenlerin kabul edildiği bir merkez niteliği taşıyordu.

3. Suffe / Ashab-ı Suffe

Sözlükte “gölgelik” anlamına gelen suffe, Mescid-i Nebevi'nin giriş kısmında Medine'de evleri ve kalabilecek yakınları olmayan sahâbilerin barınması için yapılan mekânın adı olmuştur. Burası aynı zamanda ilim ve irfan tahsil edilen bir medrese niteliği taşıyordu.

Ashab-ı Suffe, hayatlarını Peygamber (asm) medresesinden ilim ve irfan tahsil etmeye adanmış seçkin kimselerdir. Bunlar daima Mescid-i Nebevi'de ilim ve ibadetle meşgul olurlar, mümkün oldukça oruçlu olurlar, Hz. Peygamberin (asm) vaaz ve irşâdını dinlerler, onunla beraber savaflara katılırlardı. Peygamber Efendimiz (asm) Suffe'de yetişen bu Müslümanları, bilgi ve kabiliyetlerine göre çeşitli hizmetlerde görevlendirirdi. Ayrıca kırlardan odun toplamak da dahil olmak üzere, ellerinden gelen işi yaparak ihtiyaçlarını sağlamaya çalışırlardı. Kaynakların bildirdiğine göre Suffen ashabının sayısı, 30 ile 400 arasında değişmektedir.

4. Medine Sözleşmesi

Hz. Peygamber, Yahudi kabileleriyle Müslüman olmayan Arapların ve Müslümanların şehirde barış ve güven içinde yaşamalarının şekil ve şartlarını müzakere etmek üzere tarafları Enes b. Malik'in evinde topladı. Bütün grupları bir şehir devleti şeklinde teşkilatlanmaya ikna eden Hz. Peygamber, kararlaştırılan hususları yazılı bir metin haline getirdi. Kaynaklarda “kitap”, “sahife” gibi isimlerle anılan ve “Medine Sözleşmesi” de denilen ve bazılarınca “yazılı ilk anayasa” diye nitelendirilen metin ortaya çıktı.

Antlaşmanın düzenlenme amacı, şehirde bulunan toplulukların, hangi dine mensup olursa olsun özgürce ve huzur içerisinde yaşamasını sağlamaktır. Bu sözleşmeye göre Medine'ye bir saldırı olduğunda Müslüman ve gayrimüslimlerin birlikte hareket etmeleri karara bağlanmıştır.

Medine Sözleşmesi'yle vatandaşlara sosyal ve siyasal bir kimlik verilmiş, o çağda benzeri görülmeyen bir vatandaşlık hakkı sunulmuştur. Gayrimüslimlere inanç ve fikir hürriyeti, mal ve can güvenliği sağlanmış, hile ve vefasızlık yasaklanmıştır. Genel olarak dünyada ve bilhassa Arap yarımadasında baskının, zorbalığın, hukuksuzluğun, zulüm ve şiddetin hâkim olduğu o günkü ortamda bu sözleşme çok önemli bir gelişmedir.

5. Medine Pazarı

Mevcut Medine pazarı Yahudi veya müşrik tacirlerin kontrolünde olduğu için bütün ticari faaliyetler Yahudi inançlarına veya cahiliye adetlerine

dayanıyordu. Hz. Peygamber (asm), her türlü gayr-ı meşru muamelenin yaşandığı bu pazarı Müslümanlara uygun görmediği için gezip dolaştıktan sonra “Medine Pazarı” adını alacak olan Benü Saide kabristanı yanındaki yeri Müslümanlar için belirledi. Hz. Peygamber (asm), ilk kurduğu pazarın yerini, insanları dünya lezzetlerine dalmaktan meneden ölümü ve Mahkeme-i Kübra’da kurulacak adalet terazisini hatırlatan en önemli uyarıcılardan biri olan kabristan yakınında seçmek suretiyle, belki de alıcı ve satıcıyı manevi kontrol altında tutmayı hedeflemişti.

Yukarıdaki beş açılıma birlikte bakacak olursak; Hz. Peygamber (asm), Muhacirle Ensar (Evs ve Hazrec) arasında kardeşlik bağlarıyla uhuvveti, yapılan mescidle bütün Müslümanları namaz vasıtasıyla omuz omuza bir araya getirmekle dayanışmayı, yardımlaşmayı; “suffe” ile eğitimin önemini; “Medine Sözleşmesi” ile farklı inanç sahipleriyle bir arada güven içinde yaşama kültürünü ve güvenliği; “Medine Pazarı” ile de ticaretin önemi ve ticaret ahlakını tesis etmek suretiyle adeta saadet asrının temellerini atmıştır. “Veda Hutbesi” ile asrı saadeti kemale erdirirken de ayrıca bütün insanlığın saadetini temin edecek temel prensipleri paylaşmıştır.

Müslümanlar ne yapacaklarını Kur’an-ı Kerim’den, nasıl yapacaklarını da Resul-i Ekrem (asm)’den öğrenmişler ve ona yaraşır bir hayat sürmek için canla başla gayret etmişlerdir.

Saadet asrının etkisi yıllarca, asırlarca (Endülüs Emevileri, Selçuklular, Osmanlılar vs.) devam etmiş, yansımaları Avrupa’da ve tüm dünyada görülmüştür.

Ama maalesef günümüz dünyasında saadet asrının cevherlerini adeta mumla arıyoruz.

İkinci Asr-ı Saadet ve Bediüzzaman’ın Müjdeleri

1952’de Eşref Edib’in, “Yüz binlerce imanlı talebeleriniz size âti için ümit ve teselli vermiyor mu?” sualine karşı Bediüzzaman’ın verdiği cevapla onun bütün mesaisini iman davasına teksif ettiğini görüyoruz:

“Evet, büsbütün ümitsiz değilim... Dünya büyük bir mânevî buhran geçiriyor. Mânevî temelleri sarsılan garp cemiyeti içinde doğan bir hastalık, bir veba, bir tâun felâketi, gittikçe yeryüzüne dağılıyor. Bu müthiş sâri illete karşı İslâm cemiyeti ne gibi çarelerle karşı koyacak? Garbın çürümüş, kokmuş, tefessüh etmiş, bâtil formülleriyle mi? Yoksa İslâm cemiyetinin ter ü taze iman esaslarıyla mı? Büyük kafaları gaflet içinde görüyorum. İman kalesini, küfrün çürük direkleri tutamaz. Onun için, ben yalnız iman üzerine mesaimi teksif etmiş bulunuyorum.”

Hutbe-i Şamiye’de şu tespitite bulunuyor, “Kalbin sadefinde din-i hakkın cevheri bulunmazsa, beşerin başında maddî manevî kıyametler kopacak ve hayvanatın en bedbahti, en perişanı olacak.”

Demek asıl mesele iman meselesidir. Görünüş itibarıyla medeni ve endekslere göre gelişmiş ülkelerin insanına da lazım olan imandır.

*Müslümanlar
ne yapacaklarını
Kur’an-ı
Kerim’den, nasıl
yapacaklarını da
Resul-i Ekrem
(asm)’den
öğrenmişler ve
ona yaraşır bir
hayat sürmek için
canla başla gayret
etmişlerdir.*

*Sıdk, İslâmiyet'in
üssü'l-esasıdır ve
ulvî seciyelerinin
rabitasıdır
ve hissiyat-ı
ulviyesinin
mizacıdır.*

Bediüzzaman, Müslümanların psikolojisini ve İslâm âleminin sosyal hayatını gözlemleyerek temel altı hastalık teşhis eder.

Bu hastalıkları—meâlen—sıralayacak olursak:

1- Ümitsizlik. 2- Doğruluğun/dürüstlüğün sosyal ve siyasî hayatta ölmesi. 3- Düşmanlığa duyulan sevgi. 4- Müslümanları birbirine bağlayan nûranî bağları bilmemek. 5- Çeşit çeşit bulaşıcı hastalıklar gibi yayılan istibdat/baskı, diktatörlük. 6- Bütün gayret ve çalışmayı şahsî menfaatine yöneltmek.

Bediüzzaman bu hastalıkların ilacı olarak da eczane-i Kur'aniyeden ders aldığı altı kelimeyi ayrıntısıyla izah eder.

Birinci Kelime: “El-emel, yani rahmet-i İlahiyeye kuvvetli ümit beslemek. ... İstikbal yalnız ve yalnız İslamiyetin olacak. Ve hâkim, hakaik-i Kur'aniye ve imaniye olacak.”

Said Nursi, bunun nasıl olacağını anlatırken İslami hakikatlerin hem manen hem maddeten terakki etmeye kabil ve mükemmel bir istidadı olduğunu söylüyor ve misaller vererek açıklıyor.

İkinci Kelime: “Yeis en dehşetli bir hastalıktır ki, âlem-i İslâmın kalbine girmiş.

Bu yeistir ki –mealen- hem bizi, hem yüksek ahlakımızı öldürmüş, kuvve-i maneviyemizi kırmış. “Allah'ın rahmetinden ümidinizi kesmeyiniz! (Zümer:53)” kılıcıyla o ye'sin başını parçalayacağız. “Tamamı elde edilemeyen şeyin tamamı terk edilmez” hadisinin hakikatıyla belini kıracağız inşallah.”

Üçüncü Kelime: “Sıdk, İslâmiyet'in üssü'l-esasıdır ve ulvî seciyelerinin rabitasıdır ve hissiyat-ı ulviyesinin mizacıdır. Evet sıdk ve doğruluk İslâmiyetin hayat-ı içtimaiyesinde ukde-i hayatiyesidir. Riyakârlık, fiilî bir nev'i yalancılıktır. Dalkavukluk ve tasannu, alçakça bir yalancılıktır. Nifak ve münafıklık, muzır bir yalancılıktır. Yalancılık ise, Sâni-i Zülcelâlin kudretine iftira etmektir. Küfür, bütün envâıyla kizbdır, yalancılıktır. İman sıdktır, doğruluktur.”

Evet her söylediğin doğru olmalı, fakat her doğruyu söylemek doğru değil. Bazan zarar verse sükût etmek.. yoksa yalana hiç fetva yok. Her söylediğin hak olmalı, fakat her hakkı söylemeğe senin hakkın yok. Çünkü hâlis olmazsa sû'-i tesir eder; hak, haksızlıkta sarf olur.

Dördüncü Kelime: “Muhabbete en lâyük şey muhabbettir ve husumete en lâyük sıfat husumettir. Yani hayat-ı içtimaiye-i beşeriye-i temin eden ve saadete sevk eden muhabbet ve sevmek sıfatı, en ziyade sevilmeye ve muhabbete lâyuktur.”

Beşinci Kelime: “Meşveret-i şer'iyeden aldığım ders budur: Şu zamanda bir adamın bir günahı, bir kalmıyor. Bazan büyür, sirayet eder, yüz olur. Bir tek hasene bazan bir kalmıyor. Belki bazan binler dereceye terakki ediyor. Bunun sırr-ı hikmeti şudur:

Hürriyet-i şer'ie ile meşveret-i meşrua, hakikî milliyetimizin hâkimiyetini gösterdi. Hakikî milliyetimizin esası, ruhu ise İslâmiyet'tir. Ve

hilafet-i Osmaniye ve Türk Ordusunun o milliyete bayraktarlığı itibariyle, o İslâmiyet milliyetinin sade fi, kal'ası hükmündedir. Arab-Türk hakikî iki kardeş, o kal'a-i kudsiyenin nöbetarlarıdır.”

Altıncı Kelime: “Müslümanların hayat-ı içtimaiye-i İslâmiyedeki saadetlerinin anahtarı, meşveret-i şer'iyedir. “Onların aralarında işleri istişare iledir. (Şura: 38)” âyet-i kerimesi, şûrayı esas olarak emrediyor. Evet nasilki nev'-i beşerdeki “telahuk-u efkâr” ünvanı altında asırlar ve zamanların tarih vasıtasıyla birbirleriyle meşvereti, bütün beşeriyetin terakkiyatı ve fûnununun esas olduğu gibi; en büyük kıt'a olan Asya'nın en geri kalmasının bir sebebi, o şûra-yı hakikiyeyi yapmamasıdır.”

“Asya kıt'asının ve istikbalinin keşşafı ve miftahı, şûradır. Yani nasıl ferdler birbirleriyle meşveret eder; taifeler, kıt'alar dahi o şûrayı yapmaları lâzımdır ki, üçyüz belki dörtyüz milyon İslâmın ayaklarına konulmuş çeşit çeşit istibadların kayıtlarını, zincirlerini açacak, dağıtacak, meşveret-i şer'ie ile şehamet ve şefkat-i imaniyeden tevellüd eden hürriyet-i şer'iyedir ki, o hürriyet-i şer'ie, âdâb-ı şer'ie ile süslenip, garb medeniyet-i sefhane-sindeki seyyiatı atmaktır.”

İslamilik ve Manevi Hastalıkların Tedavisi

Büyük bir manevî buhran geçiren dünyanın yegane kurtuluşunun ve Müslümanların geri kalmasına neden olan hastalıkların da yegane çaresinin Kur'an-ı Kerim'de ve onun asrımızdaki manevî tefsiri olan Risale-i Nurlarda bulunduğuna ve bulunabileceğine inanıyoruz. Fakat bu kurtuluşun ve çarelerin anlaşılması, uygulanması ve yaşanmasında problemler olduğu için tam neticenin elde edilemediği kanaatindeyiz.

“Dünya İslamilik Endeksinde ve Dünya Yolsuzluk Algısı Endeksinde Müslüman ülkelerin ve Türkiye'nin genellikle gerilerde olmasının sebepleri neler olabilir?” sorusunun cevabının bir kısmını yine bu araştırma kriterlerinde bulabiliriz.

Dünya İslamilik Endeksindeki kriterler ile Bediüzzaman'ın teşhis ettiği ve yukarıya aldığımız Müslümanları geri bırakan altı hastalığın dolaylı şekilde birbiriyle alakalı olduğu görülecektir.

Müslümanları Geri Bırakan Hastalıklar	Dünya İslamilik Endeksindeki Kriterler
Ümitsizlik	
Doğruluğun/dürüstlüğün sosyal ve siyasî hayatta ölmesi	Sosyal ve ekonomik adaletsizlik, İş ahlakı noksanlığı,
Düşmanlığa duyulan sevgi	İnsan haklarına saygıda noksanlık, Çalışma koşulları yetersizliği, Fırsat eşitliği olmaması,
Müslümanları birbirine bağlayan nûranî bağları bilmemek	Rüşvetin toplumdaki varlığı, İsrâf ve stokçuluk yaygın olması,
Çeşit çeşit bulaşıcı hastalıklar gibi yayılan istibdat/baskı, diktatörlük	Siyasal otorite, Demokrasi eksikliği
Bütün gayret ve çalışmayı şahsî menfaatine yöneltmek	Ekonomik adaletsizlik, Çalışma koşulları yetersizliği,

Müslümanların geri kalmasına neden olan hastalıkların da yegane çaresinin Kur'an-ı Kerim'de ve onun asrımızdaki manevî tefsiri olan Risale-i Nurlarda bulunduğuna ve bulunabileceğine inanıyoruz.

Müslüman
ülkelerin çoğunda
maalesef insan hak
ve hürriyetlerinin
yeterince
uygulanmaması
neticesinde bugün
yüz binlerce
Müslüman
kaçak göçmen,
canları pahasına,
kurtuluşu
Avrupa'da
veya ABD'de
görmektedir.

Müslümanları geri bırakan hastalıkların daha çok şahısların dinî yaşantılarının eksikliğinden veya inanç zafiyetinden kaynaklandığı anlaşılırken Dünya İslamilik Endeksi kriterlerinde Müslüman ülkelerin gerilerde olmasının sebebinin ise kısmen şahısların dini yaşantılarının eksikliğinden veya inanç zafiyetinden (iş ahlakı, rüşvetin toplumdaki varlığı, israf stokçuluk vb.) ve kısmen de yönetim anlayışı, ekonomi ve demokrasi eksikliğinden kaynaklandığı söylenebilir.

Müslüman ülkelerin çoğunda maalesef insan hak ve hürriyetlerinin yeterince uygulanmaması neticesinde bugün yüz binlerce Müslüman kaçak göçmen, canları pahasına, kurtuluşu Avrupa'da veya ABD'de görmektedir. 57 üyesi bulunan İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT)'nin bun duruma kalıcı çözümler üretmesi gerekmektedir.

Çözüm Bediüzzaman Hazretlerinin teşhisini koyduğu bu altı hastalığı ve bir tıp fakültesi hükmündeki eczane-i Kur'aniyeden ders alarak hayat-ı içtimaiyemize beyan ettiği "Altı Kelime"lik ilaçları iyi analiz etmek ve elden geldiğince tatbikine çalışmaktır.

"İnsanlık İçin Yeniden Asr-ı Saadet" Mümkün müdür?

Bir hikaye anlatılır. Çocuk bir hafta sonu babasına, "daha önce bana söz vermiştin, bugün seninle Hayvanat Bahçesine gidelim mi?" der. Gerçekten babası daha önceden oğluna söz vermiştir ama şimdi kendisini yorgun hissetmektedir ve bugün dışarı çıkmak istememektedir. Bir bahane ararken gözü gazetedeki dünya haritasına ilişir. Hemen haritayı yırtarak küçük parçalara ayırır ve oğluna, "haydi bakalım bu dünya haritasını tekrar bir araya getirirsen seninle Hayvanat Bahçesine gidebiliriz" der." Nasıl olsa bir coğrafya öğretmenini bile bunu kolay kolay bir araya getiremez. Böylece bugün evde rahatça dinlenirim" diye düşünür. Ancak çok geçmeden çocuk elinde haritayla gelir ve babasına, "Babacığım düzelttim, haydi gidelim artık." deyince babası gözlerine inanamaz, gerçekten de dünya haritası düzelmişti. Bunu kısa sürede nasıl yaptığını sorunca, "Haritanın arka sayfasında insan resmi vardı, insanı düzeltince dünya kendiliğinden düzeldi." diye cevap verir.

Her şey insanda başlayıp insanda bitiyor. Tabii ki her şey bu hikayedeki gibi basit değildir. Tabii ki yirmi birinci yüzyılda Asr-ı Saadet Müslümanı gibi olmak ve yaşamak kolay değildir. Peki neler yapılabilir? Önce kendimizden başlayarak Müslümanca yaşamaya çalışmak ve ahlâk-ı İslâmiyenin ve hakaik-i imaniyenin kemalâtını ef'âlimizle izhar edebilme çabası içinde olmak gerekir.

Vazifeleri iki başlıkta toplayabiliriz:

A. Şahsi Vazifeler:

1. Acz, fakr, şefkat ve tefekkür tarikının evradı olan; ittiba-ı sünnet, feraizi işlemek, kebairi terk etmek, bilhassa namazı tâdil-i erkân ile kılmak ve namazın arkasındaki tesbihatı yapmak.
2. Büyük ve küçük günahlardan uzak durmak için çaba sarf etmek.

3. Aleyhimize dahi olsa doğruyu söylemek, yalan söylememek, özü sözü bir olmak.
4. Güvenilir ve sadakatli olmak.
5. Kazancımıza haram karıştırmamaya dikkat etmek ve faizden uzak durmak.
6. Zekat ve sadakaya dikkat etmek.
7. “Ey iman edenler! Kendinizi ve ailenizi yakıtı insanlar ve taşlar olan ateşten koruyun.” (Tahrir; 6) ayetince ailemize sahip çıkmak, onlara güzel örnek olmak.
8. Ailemizle imani bahisler okumak.
9. Düzenli olarak Kur’an-ı Kerim ve Risale-i Nur okumalarımızı yapmak.
10. Risaleleri çevremizdekilere tanıtmak ve neşretmek.
11. Her zaman müspet hareket etmek ve kavlı leyyin bir dil kullanmak.
12. Hizmette önde, ücrette geri durmak.
13. “Mesleğim haktır veya daha güzeldir, demeye hakkın var. Yalnız hak benim mesleğimdir, demeye hakkın yoktur.” prensibine riayet etmek.
14. İstişareye önem vermek, istişare sonucu alınan kararlara uymak.
15. İş hayatında ve sosyal hayatta güvenilir olmak ve Kur’an talebesine yakışır bir hayat sürmek.

B. Cemaatî Vazifeler

1. Cemaatlere yönelik olarak oluşturulan olumsuz algıyı düzeltmeye çalışmak ve cemaatlerin asli vazifelerine vurgu yapmak.
2. Haksızın karşısında, haklının yanında yer almak, siyasi iktidarlara bir deniz feneri gibi yol gösterici olmak ve güzel ve olumlu icraatlarını desteklemek.
3. Konferanslar, paneller, sempozyumlar ve kongreler ile Risale-i Nurlardaki hakikatlerin gündem oluşturmasını ve geniş kitlelere ulaştırılmasını sağlamak.
4. Neşriyat hizmetini dijital çağa uydurarak geliştirmek (Kainat kitabını okuyan ve Kur’ânî mucizeleri yansıtan kısa belgeseller hazırlamak).
5. Meşveret-i meşruayı ve istişareyi esas yapmak ve ehli ile istişare etmek. (Asya’nın bahtının miftahı meşveret ve şûradır.)
6. İnsanlık için yeniden Asr-ı Saadeti yaşamak ve yaşatmak isteyen, bu yolda çaba sarf eden Türkiye ve dünyadaki bütün dinî cemaat, grup, vb. oluşumlarla istişareler ve işbirliği yapıp çözüm yolları aramak.

Bediüzzaman’dan Müjdeler

23 Mart 2021 tarihli Yeni Asya gazetesinde şöyle bir haber vardı: “İsveç Kiliseler Birliği Teologu Jakob Wiren, Hz. Muhammed’i (asm) Hristiyanların da peygamber olarak kabul edebileceğini belirtti.” Bu haber

*“Ey iman edenler!
Kendinizi ve
ailenizi yakıtı
insanlar ve taşlar
olan ateşten
koruyun.”
(Tahrir; 6)
ayetince ailemize
sahip çıkmak,
onlara güzel örnek
olmak.*

“Ümitvar olunuz.
Şu istikbal
inkılâbı içinde, en
yüksek gür sada
İslâmın sadası
olacaktır!”

Bediüzzaman'ın gelecekle ilgili aşağıdaki müjdelerini ve tesbitlerini destekler niteliktedir.

*“Neden dünya herkese terakki dünyası olsun da yalnız bizim için tedenni dünyası olsun? Öyle mi? İşte, ben de sizinle konuşmayacağım. Şu tarafa dönüyorum; müstakbeldeki insanlarla konuşacağım.

Ey üç yüz seneden sonraki yüksek asrın arkasında gizlenmiş ve sâkitâne Nurun sözünü dinleyen ve bir nazar-ı hafî-i gaybî ile bizi temâşâ eden Said'ler, Hamza'lar, Ömer'ler, Osman'lar, Tâhir'ler, Yûsuf'lar, Ahmed'ler, ve saireler!

Sizlere hitap ediyorum.

Başlarınızı kaldırınız, “Sadakte” deyiniz.

Ve böyle demek sizlere borç olsun. (Münazarat)

*“Eğer biz ahlâk-ı İslâmiyenin ve hakaik-i imaniyenin kemalâtını ef'âlimizle izhar etsek, sair dinlerin tâbileri elbette cemaatlerle İslâmiyete girecekler. Belki, küre-i arzın bazı kıt'aları ve devletleri de İslâmiyete dehalet edecekler.”

* “Zaman ihtiyarladıkça Kur'an gençleşiyor.”

* “...elbette nev'-i beşer bütün bütün aklını kaybetmezse, maddî veya manevî bir kıyamet başlarına kopmazsa; İsveç, Norveç, Finlandiya ve İngiltere'nin Kur'anı kabul etmeğe çalışan meşhur hatibleri ve Amerika'nın din-i hakkı arayan ehemmiyetli cem'iyeti gibi rûy-i zeminin geniş kıt'aları ve büyük hükümetleri Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ı arayacaklar ve hakikatlerini anladıktan sonra bütün ruh u canlarıyla sarılacaklar.” (Gençlik Rehberi)

* Asya kıt'asının ve istikbalinin keşşafı ve miftahı, şûradır. Yani nasıl ferdler birbirleriyle meşveret eder; taifeler, kıt'alar dahi o şûrayı yapmaları lâzımdır ki, üçyüz belki dört yüz milyon İslâmın ayaklarına konulmuş çeşit çeşit istibdadların kayıplarını, zincirlerini açacak, dağıtacak, meşveret-i şer'îye ile şehamet ve şefkat-i imaniyeden tevellüd eden hürriyet-i şer'îyedir ki, o hürriyet-i şer'îye, âdâb-ı şer'îye ile süslenip, garb medeniyet-i sefihanesindeki seyyiatı atmaktır. (Hutbe-i Şamiye)

*“Ümitvar olunuz. Şu istikbal inkılâbı içinde, en yüksek gür sada İslâmın sadası olacaktır!”

Sonuç

Dünya İslamilik Endeksi ve Dünya Yolsuzluk Algı Endeksine bakıldığında, Üstadın tabiriyle, hayrı, vicdanı ve Hazret-i İsa'nın din-i hakikisini temsil eden Avrupa'nın; adeta, Müslüman olmadan İslam'ı yaşadığı görülmektedir. Fakat enteresan bir durumdur ki Hıristiyan dünyasının gözünde İslamiyet bir terör dini gibi görülmektedir. Burada önemli olan onlardaki bu bakış açısını ve İslamofobi algısını değiştirmek ve İslam'ın barış dini olduğunu göstermeye çalışmaktır. Bediüzzaman Hazretlerinin belirttiği gibi, doğru İslam'ı ve İslamiyet'e layık doğruluğu yaşadığımızda insanlık fevc fevc İslamiyet'i kabul edecektir.

Bunu başarmak tabii ki hiç kolay olmayacaktır.

Öncelikle Kur'an-ı Kerim'i ve onun bu asırdaki en önemli tefsiri olan Risale-i Nurları en güzel bir şekilde kendi dillerine çevirip onlara ulaştırmak için çaba sarf etmeyi sürdürmek ve "Bir tek adam seninle hidayete gelse, sahra dolusu kırmızı koyun ve keçilerden daha hayırlıdır." Hadis-i şerifinin müjdesine mazhar olmaya çalışmak gerekir. Bunun şu anda dünyanın değişik yerlerinde (Türkî Cumhuriyetlerde, Rusya'da, Arjantin'de vb.) çok güzel örnekleri yaşanmaktadır.)

İnsanlık için yeniden Asr-ı Saadeti yaşamak ve yaşatmak isteyen, bu yolda çaba sarf eden Türkiye ve dünyadaki bütün dinî cemaat, grup, vb. oluşumlarla istişareler edip çözüm yolları aramak gerekir.

Müslüman ülkelerin çoğunda maalesef insan hak ve hürriyetlerinin yeterince uygulanmaması neticesinde bugün yüz binlerce Müslüman kaçak göçmen, canları pahasına, kurtuluşu Hıristiyan Avrupa'da görmektedir. 57 üyesi bulunan İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) veya diğer teşkilatların bu duruma kalıcı çözümler üretmesi gerekmektedir.

Ümidimizi kaybetmeden Üstadımızın şu müjdesiyle son verelim:

"Cenâb-ı Hak bir dakika zarfında beyne's-semâve'l-arz âlemini bulutlarla doldurup boşalttığı gibi, bir saniyede denizin fırtınalarını teskin eder. Ve bahar içinde bir saatte yaz mevsiminin nümunesini ve yazda bir saatte kış fırtınasını icad eden Kadîr-i Zülcelâl, Mehdî ile de âlem-i İslâmın zulûmatını dağıtabilir. Ve vaad etmiştir; vaadini elbette yapacaktır." (Mektubat; 29. Mektup)